

Uzasadnienie

do uchwały Nr XXXII/204/2021 Rady Miasta Stoczek Łukowski z dnia 25 listopada 2021 r.
w sprawie nadania pośmiertnie tytułu Honorowy Obywatel Miasta Stoczek Łukowski
Stanisławowi Wielgoskowi

Stanisław Wielgosek urodził się 20 listopada 1881 roku w Latowiczu pow. Mińsk Mazowiecki. W 1901 roku ukończył Seminarium Nauczycielskie w Siennicy. W 1902 roku będąc już nauczycielem nawiązał stosunki z Warszawą i przystąpił do pracy konspiracyjnej na rzecz oświaty.

Praca ta polegała na tajnej nauce języka polskiego, historii i geografii. Za tę działalność został usunięty z posady nauczyciela i na zlecenie Aleksandra Świętochowskiego wyjechał na Kurpie celem tworzenia Tajnych Kół Oświatowych.

W walce o szkołę polską i naukę w języku polskim wzywał do rozpoczęcia Strajku szkolnego. Był współorganizatorem tajnego Zjazdu Nauczycieli w Pilaszowie w 1905 roku, na którym postanowiono przerwać strajk i przystąpić do pracy w szkole, ale w szkole polskiej.

Po przymusowym urlopie powrócił do pracy nauczycielskiej i nadal angażował się w działalność polityczną. Tu należał do N.K.N i brał udział w zjeździe Rady Narodowej w Warszawie.

Rok 1919 po ciężkiej chorobie i operacji żołądka dla poratowania zdrowia spędzał w Stoczku. Tu pracował w miejscowym Podkomitecie Obrony Państwa (1920 – 1921). W Stoczku pozostał aż do aresztowania przez Gestapo w 1940 roku.

Ignacy Szerszeń w kronice szkolnej z okresu okupacji hitlerowskiej pisał:
„Rzadko dziś daje się słyszeć o byłym Kierowniku szkoły i Burmistrzu Miasta – Stanisławie Wielgosku”.

Sądzę, że po wojnie, gdy życie się unormuje wówczas znajdzie się ktoś, co zajmie się podniesieniem zasług zacnego obywatela na niwie oświatowej i samorządowej”.

Po wielu latach spełniamy posłannictwo i przedstawiamy biografię zasłużonego obywatela Stoczka, który w okresie dwudziestolecia międzywojennego był jedną z najważniejszych postaci w mieście. Jego zaangażowaniu i nieustrudzonej pracy na rzecz miasta – Stoczek zawdzięcza zachowanie ustroju miejskiego, awans cywilizacyjny, a szkoła pełny stopień organizacyjny i wszechstronny rozkwit.

Od 1920 roku pełnił funkcję Kierownika Szkoły w Stoczku i jednocześnie Burmistrza Miasta. Mocno angażował się w pracę na rzecz rozwoju oświaty. Był organizatorem kursów dla dorosłych oraz Kupieckiej Rzemieślniczej Szkoły Zawodowej.

W okresie pobytu w Stoczku piastował wiele znaczących funkcji w samorządzie powiatowym i wojewódzkim. W 1925 roku był delegatem na Ogólnopolski Zjazd Miast Polskich.

Jako Burmistrz Miasta wykonał wiele inwestycji, które zmieniły wygląd Stoczka:

1923 – wybudowanie 2 studnie miejskich, remont ratusza,

1925 – organizacja Miejskiej Komunikacji Samochodowej, wybrukowanie 7180 m² ulic,

1926 – zabrukowanie północnej części rynku, organizacja targowicy miejskiej na placu przy ul. Łukowskiej (Piłsudskiego),

1927 – oświetlenie miasta, dokończenie zabrukowania rynku,

1929 – opracowanie regulaminu dla Komitetu Rozbudowy Stoczka (plan zagospodarowania),

1932–1934 – budowa 2 budynków szkolnych, uruchomienie betoniarni miejskiej,

uruchomienie zegara na kościele,

1935–1937 – budowa remizy strażackiej (Miejski Ośrodek Kultury),

1936–1937 – budowa drogi bitej do Garwolina w granicach miasta.

Jako członek Powiatowego Sejmiku Samorządowego sprawował opiekę nad Ośrodkiem Powiatowym w Dębku k. Stoczka. Był członkiem Wojewódzkich Władz Samorządowych (Sąd Koleżeński).

Za wzorowe wypełnienie funkcji zawodowych i społecznych w środowisku Stoczka, Łukowa i Lublina zastał odznaczony:

- 1925 r. Medalem 3 Maja,
- 1930 r. Krzyżem Niepodległości,
- 1934 r. Odznaką Honorową Stowarzyszenia Uczestników Walki o Szkołę Polską.

Jako Kierownik Szkoły i długoletni Burmistrz cieszył się szacunkiem i uznaniem społeczeństwa. Kochany przez młodzież, przyjazny dla kolegów – nauczycieli, w czasie swej pracy podniósł wysoko autorytet szkoły i nauczyciela.

Stanisław Wielgosek został aresztowany przez Gestapo 17 marca 1940 roku w Stoczku. Osadzony w areszcie w Żelechowie, następnie w Garwolinie oraz na Pawiaku w Warszawie. W dniu 22 czerwca 1940 roku został wywieziony na Palmiry i tam stracony. Spoczywa w zbiorowej mogile obok groby Janusza Kusocińskiego.

W 1974 r. w uznaniu zasług na rzecz oświaty i rozwoju Stoczka, Rada Narodowa Miasta i Gminy Stoczek Łukowski uchwałą nr 106, nazwała plac na którym znajdują się obiekty szkolne imieniem Stanisława Wielgoska.

Rok 2021 Rada Miasta Stoczek Łukowski ustanowiła Rokiem Obchodów Jubileuszu 475 – lecia Nadania Praw Miejskich dla Stoczka Łukowskiego.

To doskonały czas aby wyrazić wdzięczność i podziękowanie Stanisławowi Wielgowskiemu za zaangażowanie i wszelką działalność na rzecz naszego miasta i nadać Tytuł Honorowego Obywatela Miasta jako wyraz najwyższego uznania i wyróżnienia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA
Krzysztof Szczępańczyk